

BHĀRATA YUDDHA

KAKAWIN

MPU SEDAH

dan

MPU PANULUH

Bagian Kedua.

SARI PERS
DJAKARTA 54

R. 28.6.02

Serie No 61x

BHĀRATA YUDDHA

KAKAWIN

MPU SĒDAH

dan

MPU PANULUH

Bagian Kedua.

Rp. [redacted]

19 SARI PERS 54
DJAKARTA

6. yan mangkâ kottaman sang Pawanasuta katon de niring Korawendra ngkâ kon sang Karna mangswâ mëjahana ri sirang Bhîma Partheng ranangga mojar sang Karna tan sangçaya nrëpati mawâs patya ning Bhîma Pârtha haywâ rowang patik sang nrëpati juga yay âpatya ning Pânduputra.
7. nahan ling Karna yekân mingis asëmu pacëh sang Krëpâ câryya mojar ðo sang Sûryâtmajerang ngwang i wacana nikin tan rëngö ning pravîra mangke tan ton ikang Pârtha kamu guragadâ çabda yan sor têkapmu yan wwanten mogha dungkul hana pangucap ikang kûl sake kanyu mona.
8. nehan ling sang Krëpâ ngde gëlëng i nrëpati Karnâ ngagëm candrahâsa ðik hâh ling Dronaputrâ mwang ayuða n inucap sang paman matya wâkën yekân yatne ngadëg çrî Kurupati sumikëp kadga sang Dronaputra lûd mojar haywa mangkâ ngwang açarana jugâ tolihën wîra kâlih.
9. têkwan prâpteng musuh mangkata juga sang Awang-gâdipâ mûka çatru ling sang Duryoðanâ kon Rawisuta kumucup mñk waték Pândaw âwiëg ngkâ n syuh sakweh nikang wîra mamapag i sirâ rës punah tan hanâgap

rēp muksâ dîpa ning Pândawa kunang i rika ng Ko-
rawâbhrâ suluhnya.

10. yekâñ tinghal ta sang Darmasuta ri laruting yođa
ring Pândawâlah
çighrâ kon Pârtha mangswâ mapagakêna ri sang Karna
ring hrû wiçesa
âpan manggëh yayâ tan paçarana ri larutnyâ layû tan
panolih.
sangksepanyântén angsö pějah i Rawisuta prih panah
ring warâstra.
11. ling sang Darmâlmatyâ kon nrëpasuta lumagâ tan wa-
wang mangkatokér
de ya çri Krësna yen anti nira yan amuka mwang tan
angswanya tuten
tékwan tan mâsa ning mapranga ri pëteng ikang râtri
kâlânđakâra
towin sang Karua tan sârjawa gati rasikâprang bisa
nyidra-nyidra.
12. anghing Bhîmâtmaja yogya lawana rasikâ maprangeng
tâtri kâla
tékwan çaktyâniwâryya wruh i salékasaling baucana
reh amâyâ
manggëh yan parwaçâstrâdigama pamapage çatru çaktya
dwitiya
nâhan ling Phalguné Krësna hinajênganiran kon i sang
Bhîmaputra.

P U P U H XVIII

LAGU: RAJANÎ

o o o / o - o / - o o / o - o / o - o / o

1. irika ta sang Ghaçotkaca kinon mapag Ârkasuta
tëkap ira Krësna, Pârtha manehér muji çakti nira
sang inujaran w wang masemu garjita hârsa marék
mawacana bhâgya yan hana pakon ri patik nrëpati
2. p ikeñaniking lanâ marék i jöng haji yogya nikâ
dadaha ri kâla ning bhaya haturnya matoha pati
kunen apan ewéha ngrahatane gati karya témén
si tutu ta tan pananggaha mene ki gégön sekaréng
3. na wuwus i sang Ghaçotkaca lumad hati Keçawa mât
tëkap ira yan wruh ojar angalap maniking hiëdaya
nguni-nguni nala ni twasira sang paman ardhatenyuh
mulat i rare nirân lumiwane sang Awanggapati
4. ya karana Krësna, Pârtha mawuwus nda mene sakaréng
asemu kamânuan kaluputan tékaping mangutus
kunung iki sang Gaçotkaca wawang sira çighra masö
mapag i pamuk sang Arkasuta tan dwan umardëg arës
5. apituwi sarwa saujata wiçesa ya tâstra nira
mijil tangan dudung mijil i cangkem anut anguwuh
ya ta rumujak sang Arkasuta kewran apinda jemur
murud akirih muwah mëtu suluh bala Pândawa bap
6. irika n asö syAlëmbana lawan bala râksasa sôk
wëka ni Jaçâsura mati têkap nira Bâyusuta

- ya ta mangasut dateng sabala râksasa wîratara
patemu ri wuknya kapwa pada râksasa rodra jemur
7. irika n alah sikêp nikang Alémbana tan dwa pêjahi têkap ira sang Ghaotkaca mamök iri tênggékikâ ginutukakén çirahnya ri Suyodana kagyat awû kuya ta cengélni warnamu wuwus nira Bhîmasuta
 8. mapuiih arinya wîra sang Alémbhusa vâma nikâ makagurilap triçûla nika tîksna mawarna hudan nda tan iniwö têkap nira Ghaotkaca çûratara ksana tinéték gulû nika muwah ya binuncangakén
 9. muwah umasö ng Alâyuða lawan kalanûsura sôk agalak i linaning bapa têkap nira Bayusuta mwang i pêjahing mahâkalana Kirmira tan pangapa karana nikâ wuyung ksanika tan dwa muwah ya pêjah
 10. muwah umasö tikang kalana Çrénggawanârdha wagus ikang umatrawan wëka sang Arjuna len Ulupuy ya ta têka sâhasâmuka samûha lawan kalana ksana mati de Ghaotkaca dimuk sabalanya punah
 11. ri pêjahi ikang durâtmaka patang siki tarabisa muwah umasö sang Anggapati tan panahâ gumulting mamapagakén pamûk prawara Bhîmasuta tiçaya prasama magenturan pada wiçesa mahâstra nira
 12. ndan asëmu sor balâ nrépati Karna murud nakukud binuru huwus kawës têkap ikang bala râksasa sôk
 13. kadi gaja nandakâ mulat i singha maso magalak asing apulih pêjahi kasulayah ginalah tinujah
 14. ndah irika yan pađem suluh ikang bala Korawa rës ngching i bala Pândawâ murub amet ridu kâri layat swang asëmu bahni rudra makin ujwala muntab arës kadi muburâng balâtiba la sang Kurunâtha kâbeh
 15. mulat awëngis ta sang Rawisutâ n kari kârwa ra ha karana nirâ maleš marawaçe ratha Bhîmasuta ksanika pêjahi ta sârathi Ghaotkaca tan pabisâ têka ri kudanya mangrépa rathanya wiçirna nanâ
 16. irika mësat Ghaotkaca marëng gagânântara mûr mari mahawan lëmah tuwi makandel i megham ya irika n arës hañi nrépati Karna kalëswana lök lumihat sûksma sang Kalananâtha tan ora katon
 17. karana nirâ ng hawag mamanahing çaratiksna wara hanan i ruhur hanan ri hirinan nguniweh ri harëp mwang i wuri wetni rës nira yadin sakawuryakéna atëhér amandëng anghapit i çaktya lungid mahëlar
 18. pira ta kunëng suwe nrépati Karna mulat mulinga irika Ghaotkaca n huimung anantwa sakeng gagana mangucap akon prayatna saha ghora ni çabda nira têhér adulur gëlap këtug agënturaning samara.

P U P U H XIX
LAGU: ÇARDÜLAWIKRIDITA

— — / o o — / o — o / o o — / — — o / — — o / o

1. ngkâ têngâ sang Awangganâtha lumihat ring megha moghâ ruhur dêh byaktân si Gañhotkaceki lingireng cittân kapâhan marés sis tambisku kacidra demu ya nimittangku n wulat ring langit ling Karna têhér makon tuméduñ amak âprangeng bhûtala
2. ndâ tandwan paçarâra saksana wibhuñ tekang Hidim-byâtma manggwing mađyaning ambarawug ahagüng lwîr Antaka ngindarat têkwan matta masinghanâda hibékan tang bhûrbhuwah swah pêpét sâksât Rudramâmûrti kâla maharép ri syâhaning rât kabeh.
3. ndah yekan piuanah têkap Rawisuteng brahmâstra muntab murub bhasmî bhûta géseng rikang ksana mijil mangkin manéngkô langit ping pât rehnya makin triwikrama katon tang candra-hâsojwala kroda krâk umasö harép manugèle tênggék sang Anggâdipa
4. kepwan sang nrépa Karna de ni laruting sarwâstra tan pamyatî

hâh wistyâku pêjah têkapmu lingireng twas mâtrésâ rès mulat nahan marma niran panâmbut irikang kontâ sêdeng bhâswara yeki Pândawa wangça ling nira têhér mangduk Hidimbyâtma

5. tandwâ trus daða sang Ghañotkaca wawang mûrcâ mangö saksana ndah tanjrih mabangun sawega tuméduñ mungsin sang Anggâdipa singgih Bhîmasutâ nggakâra maharép mâtyâ mangungsî kiwul ngkân lumpat Rawiputra lës curi ranâmbanglot matinggal ratha
6. ngkâ ta dyah tuméduñ mañi ratha ni sang Karnâkiwul sarâthi yekan garjita Korawecwara lawan yođâ saDuryođana tan mangkâng parayođa Pândawa tiđem kapwâ larâ çânangis tan waktan wara Bhîma, Darmatanayâ dan mangswa mâtyâmuka
7. nghing sang Krësna jugeki harsa mamékul tênggék narâry Arjuna ngkân mantën cara sang Dananjaya rikân sang dyah pêjah ring rana dhan sang Darmasutâ ta mangkin aséklî tîbrâ nangis kâsyasih yan kangén pakémit niran têhér anunggû munggahing parwata

8. yângde duhka nirâ n umangkat umasö tâde yadin tan
jaya
mwang sang Bhîma wawang lumumpat amupuh çatrwa
prameyan pëjah
ndan sang yoda kabeh wuranđungën apan tapwan
patuwâ harip
tékwan pwe kadaçî surudmasa têngah râtryâ ng awanda
pëteng
9. nâhan hetu ni sang prawîra makađatmangswâ harëp
mamréma
anhing sang parayoða matta nguniweh Pândwâ!majâ
sâhasa
mwang sang nâtha Wirâta len Drupada sering wîra
putro masö
lawan Durmuka, Drëstaketu madulur mwang sang
Yuyutswâ ngalih
10. tan wanđyan pasëlur nikang prang arurëk norâ ngucap
mundura
dang hyang Drona siromasö mapag i wuk sang wîra
ring Korawa
nâhan marma niki n pađotarutarun sang yoða çûreng
rara
ndân anglih ri suwe nikang laga lumud lolyâ harip
tan dëling
11. mangkin tîbra këjepnikang bala kabeh sakwehnya
munggwing rana
mûrcâ mrëm tëka ring gajâcwa nguniweh yoða ma-
kambe rangin
len mamrang malës amrangang wwang awatang kapwâ
malës yâ matang
moghanyankatëkan harip ya magëgëh sâksât jurit ring
tulis
12. tandwâ mrëm bala Pândawang rana lawan yodâ sa-
Duryodana
nerepyanya waneh nghing aprang arurëk mwang ham-
pélunyâ laga
ndân dâkâra tigang tabeh nggani suwenya mrëm katon
hyang wulan
ngkân kapwâ wungu gadgadâng rëgëp i çastranyân
pađâ dan muwah
13. kâlanyan bala sanggha ring rana pađa tanghî wijil
ninn wulan
nadî warnan bibi sang paratra ring ayun sang Hi-
dimbyâ raras
çokâ dan tumute Ghałotkaca sirân panwîti sang Dro-
padî
tékwan hrët ni wuwus nirâ muluhaghâs ângres twa-
sing mangrëngô
14. he dewi huninga n tikî pamuhuning çokâ nangis ka-
syasih
mûrâ ng doha sake sukunta pahawâs rûpangku haywâ
suma
dyah pinta ng kwi këmulta songa ni manëh tong pitrë
mârgâ panas
rapwan tan hana wighna ni ngwang umusir saswarga
sang Pândawa
15. ring janmântara dadya mânsa muwah tan saha sang-
ke kita
ya pwan kânpir i jöng Wrëkodara sukâ ring sewa-
keng ksatriya
ndan putrangku ya rowanga ng kwa dadaheng prang
sang watëk Pândawa

- panggil manglwangane hutangku ri sira n ḡradhe parék ni nghulun
16. nâ ling sang mumuhun paratra karunâ nyuh citta sâng Dropadî mûrcâ glanâ kumolak n sang ahaj ng mamwit matunweng apuy  pan ta pwan aweh sukâ muhakane sih sang paratreng ayun ng ni n mungsiri ng agra gandamadana n k ng nya t  ng de tangis
17. ndah yek n pangucap sirang Drupada putri sang Hid mby muhan h h maskw bu t nyuh twas i ngwang angap  dent  tuwuks k sihan b ryan k ng n i tapwani ngwang ana hurusihny  ng lumah ring rana simbant n mal sa pwa mangdum i patiny  ng de s k l ning hati
18. ngking sotangkwa r ng nta n  dadi j mah dyah s nakangkw  niwi putra k rwana t ki sang t las adi hyang c ura m ting rana ngk  ta kwehana k rdhar ja n abhi kan sang wat k P ndawa ndah mangg h puhakangkwa teki niyatanya byakta rapwan huwus
19. n han ling nira P nduputradayit a ri cr  Hi din bya ngad g ndah mangkat ri t las nir  ngus p i j ng Kunt  rikan m rwawang

tan warnan sira ring h tu krama t ke sang putra m ting rana nd  tandwan tum du n ring agni mag s ng mwang w ra Bh m tmaja

20. nd  t tan sira sang paratra malabuh bahr  t ngah ning rana nd  warnanta muwah pamuk para wat k y de rikang paprangan kapw srang manulup ri  angkan ra sowang mwang mr dangg  s l r y ngy k n ri manah nikang bala sahars  muk m wantah muwah

21.  ang hyang Drona siromas  mapagak n wuk sang wat k P ndawa tan wy rthan pinapag t kap  inisuta mwang Ksatra  darm  manah ngking ping p t ngganik  srang ngl pasak n hr  len tri ul  lungid ndah yek n dinuman  ar  parimit  w s m ti tan pamyati

22. tatk l  nr pa Cedi m ti nguniweh sang Ksatra  darm  par ng ngk  tekin rahin wa sangcaya maw s hyang surya lumre ngayun ye k ngso nira sang Wir tanr pa len Panc la r j  dul r nirbitan pakapang ruhun putu nirang w ratray  nin-dita

23. ndah yek n t ka s has  nghudanak n hr  tanpa sangky  sulam

tan sâran pinapag ring astra pinarëng ring lirû trayâ
tunggalan
tan dwan mâtî rikân masö Drupada len çî Matsyanâ-
thâ pulih
mânâsënghit i lîna ning putu têhër kroqâ nghudanyâ
stra sök

24. ping pât ngganya sirâ manah lin pasan diwyâstra de sang Dwija
tan wan yan mati karwa tan pangudilî sang wipra
wr deng laga
Dr stadyumna siromas  mucapak n  abda pratijn nira
ngk ne sanmuka sang praw ra sira tan p p  mat ng
br hmana

25. s mpun mangkana  ighra s hassa mamuk l wan wat k
Pandawa
dang hyang Drona sireki pinrih inirup de sang wat k
 astrika
ndan wyarth n kadi t mpuhing banyu tibeng wungkal
tang astr lilang
mangkin matta masinghan da mangad g sang wipra
munggwing ratha.

P U P U H XX

LAGU: ÇIKHARINI

o — / — — / o o o / o o — / — o o / o o
1. sĕdĕng lîlâ harsan pinanah inirup sang Dwijawâra
nda tan kâmpir tĕmpuh ning isu nguniweh yângudilana
rikâ Krĕsnâ kon Pârtha matĕlasanâ musti warayang
manantwâ dang hyang Drona mangucâpa mâtî wěka
nira

2. sang Aṣṭavatthāma pājarakēna māti sang Dwijawara maran maryā mēñang ri larasira ling Kṛeṣṇa mangutus kūnang sang Pārtha mwang sira nrēpati Darmātmaja wihang humur mātyā prang tan mujarakēna ngadwe guru nira
 3. ndan angling sang Bhīmā yugalani lumumpat saha gadā hana syAṣṭavatthāma ngaran ika gajah Mālawapati yang tā nuk munggwing Korawa pinējahan mwang ratunira tēkap śang Bhīma n tandwa mawarah i sang wipra malara
 4. nda tan mangtēh nghing Darmatanaya sinantwa Dwijawara kinon ḍang hyang Sādhwājara ri tuhu sang putra ka-wēnang pangēmpwan singgih ling nira tuhu n ulih Kṛeṣṇa mangutus sang Aṣṭavatthāma māti lingira mahastī hati nira
 5. nahān ling Konteya n umarawarah sang guru gupay wimūrcā tan pātmā kalēngēr i salō ning ratha manik rikā sang brahmārsīṅg gāgana humajēng reh Dwijawara sahongkārā nglrākēn kusuma mawuwus Pārtha wijaya
 6. wawang Drēṣṭadyumna rabhasa mamēkī sang Dwijawara sinantwa cī Darmātmaja hilā-hilā mēki ri sira ndatan sengēh mangkin kawigaran angunda cīrahira tēhēr mangdik mangbuncangakēn i haiēp cī Kurupati
 7. rikan pakrak sang cī Kurupati lumumpat kakērēn

- tumon tēndas wipreçwara kapugu'an sâmpun apasah tuwin sang ycđeng Pândawa makin amuk çîghra gu-mulung umambah sakweh ning balagana lawan Korawakula
8. anekang matyâ tindih atithi atap len gaja kuda karësrës tingkah ning ratha kari tékap sang para ratu Krépâ carya mwang Karna, Çakuni lawan Çalya malayû makering sang Duryodana binuru pinrih kinucupan
 9. datëng tÂçwatthâmâ tanya karana ning cîrna malayû Krépâ jar dang hyang Drona sira mati sâmpun kapugutan tékap ning Dréstadyumna rabhasa mangindit çirahira sinangganyâ ngđik manggutukak n i sang Korawapati
 10. rikÂçwatthâmâ ngambul at h r amuk çîghra mapulih ikang Dréstadyumnâ ta kag l ng ir  pan mamuguti lawan sampay y n mindit i çirah ira lvir gutu-gutuk nih n sang hyang N r yana r g p n astrangkwa lingira
 11. wawang lungh ng hr  sangka ri tali ni langkap Dwijasuta rikan syuh sakweh ning balagana ri sang Darmatanaya asing mangg g wastr  parawa a g s ng de hyang Anala ya t ngde tr seng P ndawabala larut kapwa ya luyuk
 12. rik  sang ç  Darm t ja mutus i sang P rtha malag  mukeng A çwatth m  mapulihak neng P ndawabala tuhu n sang yod  Phalgun  sira tan angg  pranga muwah ma abd  nglampu matya malara ri l na Dwijawara
 13. apan mangg h p p  mati guru wuwus ning wwang angucap ya kerang sang P rth  pituwi l wu sih Dang hyang iriya pirang rajy l p n dadya wacana guru drohaka l w s l h ng t  lungh ngungsira wana wuwus Pahguna mal k
 14. rik  sang Bh mojar ya tiku ngaranant  s mu cinging surud sangke darmanta rikang ulahing k atriyakula salingi  n c nta nd ku juga lumagang Dronatanaya ujar sang Bh n  n tandang amarawa c ng Korawakula
 15. rik  Dr st d y mn  piniring inujar de Çinisuta sinanggah w k n d ndanal pulih n patyana huwus nda tandw  sakro  Drupadasuta m n t ng l rasira ar p m ke sang S tyaki tuwi s t  sanjata gad 
 16. samangk  sang Bh ma n tum du  am kul sang Çinisuta kunang sang D st d y mn  sira pin kul w ra Nakula nda tan dwan t k lih m wacana sil h w k ap jaha uhut sang Kr sn  ngde mar  nira lawan Darmatanaya
 17. t las ning wair muk pa a nipuna ring castra ni ta mapag wuk sang Dron t ja marawa c ng P ndawabala m kin kr r  N r yana mam tu sarw stra nipuna p nuh ring sanggr m  sal s k umating P ndawabala
 18. samangk  Kr sn  kon ri sira para w ran tumuruna umunggweng bh my  tinggala ratha nir  nghora sa-kar ng wawang rab d  ngging Bh ma sira juga mungwing ratha nira ya marmanya hr  s k rumubung i sir ng jrah makalanga

19. rikā sang Pârthâ hrû baruna tumulung Bâyutanaya hilang sang hyang Nârâyana kadi sinapwan ta ya muwah rikâ tâ Çwatthâmâ nguwhi çara Tejomaya gahan wawang Pârthâ Krësnâ ngdudut i sira Bîma n paðarata
20. nda mangkin sakroda ng dwijasuta tumon hrû nira larut mahâgne yâstra hrû pinasangira muntab kadi gunung hilang de ning brahmâstra têkapira sang Pârthâ mamalës pananghâre sarwâstra nipuna katatwanya subhaga
21. rikâ Çwatthâmâ merang umurud abonglot masusupan musir tîtheng Wâgîcwara ngaran ikâ nindya winuwus samangkâ yoðeng Korawa luyu kalah nora mapulih têkap sang Bhîmâ muk mati saka sasenâ sapriðanâ
22. makin syuh sakweh ning ratu pulunganing Korawabala malës manggangsal Pândawabala rikang Korawabala samangkâ ng matyâ tindih atapi tengah ning pabharatan karësrës nyangde lod ruðira makarang kadga niçita
23. tuwî kang rangrö len alësës i tengah ning pabharatan paðâ ron hastâ tangkil usus awilët kâdbhûta mure têkap ning gâgak mangrawisakén i pângnyâ phala hati karësrës nâ danyâ ngawukawuka wörnya nicipi râh
24. lumud yan meh râtryang kirana kahatur tunggang acala ya hetu çrî Pândwâtmaya mulih angungsir kuþa nira nda mangkâ sang yoðeng Kuru muwah umungsir kuþa huwus ya tângde tistis ning rana lagi tinolih ning aruna
25. lëwës kâsyasih ning palaga ni patinggal para ratu

kayunya Iwir stayâlök siwuheni lajat ning wwang alangö masinjang têngran randi sumëmi têkap ning rah angëbek bangun strî hyang ning Lod juruh adadi wrëksâ n kinëçapan.

P U P U H XXI

L A G U :

RELUM DIKETAHUI—SMARAD. II ARJ. WIW. XIV DAN XXX.

o o — / o — o / o o — / o o o / o o o / — o — / o o

1. tan iwön sadurgama nikang rana ri surup ikang diwâkara sira. Korawendra wuwusen sëdeng ira n umulih ma-reng kuþa angupâya tingkaha lawan para ratu masamûha ring kulém sira sang gumantya gëlarën balapati winiweka ring sabhâ
2. naranâthâ Çalya, Rawiputra tinuduh aticûra ring rana paða çakti yogya yadiyan Dwijasuta winuwus Danur-dara wékasan patut nikang alap këna nrëpati Karna râksakâ sira pinta kâsihana ling para ratu têkaning bala krâma
3. irikâ Suyoðana maçabda ri narapati Karna sâdara kaka nâtha Sâryasuta sihta tulusa ri gatingku duhkita kita tan waneh gëlarëning hulun amapaga çatru ring rana pakapunya n n ngwang iki panggil amalësa ri sihta nityaça

- 4 apa tan waneh kita lanâ karana ni hajénging Suyodana
mwang ujarta ngûni sédeng ing hulun atangis i jöng
mahamuni
kita ling ta mamriha çumînakéna sahananing musuh
daténg
ya ta kesyanâ nuluyanâ yaça saphala kitâ crayeng bhaya
5. pangucap Suyodana wawang Rawisuta sumahur ma-
nohara
prabhu haywa sangçaya narandra ri sawacana sang
narâdipa
niyatang musuh saha balâlilanga pëjaha ring ranang-
gana
tékap ing hulun ri hana ning wijayaðanu hanindya sâdana
6. iti nâ wuwus Rawisutâ puhara parama gañite haji
kinire tikang saji nirâ stwakéna balapatî Suyodana
ulahing kulém sahananing wwang adadakan amet pa-
sanggrahan
paða çîghra tan sipi halépnya tékap i pasamûhaning
damar
7. ri harép waték ratu wiçesa Rawisuta sédeng winûrsita
abhirâma sâmpun asalin wëðihanajénu lûd mabhûsana
dwijâcawaiwa sogata maçanti yumayajaya çaswata nira
rajatadi daksina paweh nira sumaji sakeng Suyodana
8. téka tang pasanggraña mareng para ratu tékaning ba-
lâdika
pisalin dulurnya saha dâna kanaka rajâtadi bhojana
rawiputra tusta kaparan tikang abhimata tangggwaneng
laga
ulahing saranta mijileng samara sëmu nirârdha niçcaya
9. pangadeça ni ngwang i manah nira lihatira mûla ning
sumô
ri patémwanning laga wuwus nira n atulunga wânya
mangjélag
pangucap nirân pabangun ambéking atanaga nágateng
bhaya
tuhu yogya kahyunana panggajaha saphala lâgi pang-
daha
10. nghing ikang lanâwédi balâ nrépa Rawisuta kepwaning
naya
rika durnimitta haji rakwa rahina wëngi lot panangçaya
wuwsing' pinandita lawan ténungahala tuduhnya ni-
tyaça
intucap sumidhi lagi mihya tang amagéhakén turung têpét
11. ya dumeh manah nikang asewaka ri nrépati Karna mohita
nguniweh tikang wwang i dalém kuwu sahananing
anggarâraras
asamun paðâ nguraya lök mari gérémén i raçmining
ménâr
asalah tîkâwija hamusti curiga sahajâ ngure gélung
12. mwang ikang manambéh i ri rësniki nangësaha lök lanâ
kécap
haji rakwa kepi hana ring plawa nrépasuta len balâ
ngiring
aharép mangéntasana sâgara wawang alaris märeng të-
ngah
lalu muksa saksana sira n kasilém i télenging payo-
niði
13. iti nâ wuwus ning awarah swapéna karana ning rarâs
hati

- awuwuh ri pâjarajar ing kawula wahu dateng sakeng puri
grêha rakwa çrna têkaping pawanatéka ri pâmiéman haji
talu wanwa moni satateng wëngi saha tangising bya-
nging puri
14. pawarah nikang teka sakeng pura ri sahananing wa-
dûjana amangun prapanganing angisti katuturara raçmi de haji
agawe tangis ni ngangarang hëla-hëla ri manis narâdipa
ring akarya kasihana mangruwagi raketaning wëdak
hangöt
15. lëwu gunturing lara lumud pamalabari pamâh nikang
tangis drës i wâspa ning wwang arejâ pagut i hunur ikang
payoðara sahajâ dëdët hati ring adyah asepi kasarâmbahan takut
angajap ri nâtha Harimurti humawéra i luhnya nityaça
16. ri hulih narendra mamisik-misik i sararasing karâsikan
wihiikan ri sandining ulah kawuwusuning akung pra-
hâsana wruh i simpening gati sirâ n tama ri lekasing aïghu-
wus-huwus katekan pwa çoka kadi tan télasa samaya mogha tan licin
17. mwang ikang hanyar têka turung kriëtasan aya ri taïwa
ning smara hana söngi râga nika yan pamalihakéna harsa yadyapi
ndan alunha raçmi kaharépnya pakaguru nikâ ngusir
langö marékeng kulém ling ika panghurusana lara kung pa-
lambaya
18. luruning trëñangkura kala hru n alara ri patinggaling
jawuh upamâaya de wijilirâ rkatanaya malagâ mangun lume
hana ganتا ning karirisan pinalara huripâ nghébang-
hëbang saka ring kakingkingan awâs prangën alabuha bahni
yadyapi
19. ri surup hyang Arka rarasing wwang ahayu kedi nâ-
gateng bhaya akékës-këkes guyu mirah ni laï ning arejâ wisik-wisik
jrah amëndë-mëndë masame gëlung apusek arantunan
wijang pupuring mukâ srang anilib layat amawa wanginya
kânginan
-
- P U P U H XXII
- LAGU: WOHINGRAT, WAWIRAT ATAU RÂGAKUSUMA
— / o o — / o — o / o o — / o o o / o o o / — o — / o o
- tan ngeh yan caritan gatinya wëngi kâla têka ri hu-
wusing tabëh wwalu
mantuk sang Rawiputra len sahana sang para ratu
sahajâ mrëm ing kuwu
tis-tis tingkah ikang kulém ri këtjéping wwang i pa-
ngawaçaning harip mata
nghing reh ning rlnëwëk lanâ mungu karëngwan i
tabë-tabëhanya ghârnita
 - warnan tîra nikang ranangga sedénging kûlém amu-
hara rës raras hati
towin pangiwang awâs kaping rwawëlasing kalima
diwasa ning samangkana

nistāyan bhisamā laris lari ning amrih angēnēs umusir
Yudisthira
pintēn mājarakēn ri tan wurunga Darmasuta tūlusa
digjayeng rana

3. akweh çoka sakeng Gajahwaya lengëng lakibi saha wékâ mangun wélas yatnâ mrih ri kasir-kasir niki winingkis inapi wina-wanya len watang tan çhobhâ lari ning paðâ tékén alök saha kawula mapangharép kili mât twasning lumihat ring adyah akuðung-kuðung angélih agéewaning kaka
 4. nyip-nyip râmya nikang lumampah angélih katiga kwula manghawin sérh söng-söng harsa saranta wâhu saha rasraras i wuwsik ikang haris-haris tut marga n pawisik-wisik waça-waça nyulu-nyulu i ng ujar priyambhada tan súpén sahajâ pasang-pasangan asring angaréki rèsép maweh sèpah
 5. ângrës mar twasing angrase lari ning anwa mangé-lih atawan-tawan tangis timpang-timpang arës mulat ngwang i tapihnya putih asëmu râh katon mélës sih-sih fibra wélas rèsép sëmu ni pangharis-aris i dultur nikâng amër wânya rarwan noli-nolih awarah ri kaluputanikâ paran kunëng

kaywan mātra halab-halab kalamukan pětēng ajajā-jajar hawuk-hawuk
sěngkan-sěngkan ikâ rupit-rupit ahět kasiku-siku sukět samar-samāt

10. himper polaha ni wwanging nagara tingkahi kalengeng-
anung haneng kulem
genter lwir curinging rara dyah iniwe wahu-wahu
katekan rajaswala
ring-ring pinghayarum haturni sahabing limut ang-
muki kaywaning tegal
long ning bahni ri lambhunging wukir adoh sajenu
kanaka munggu ring rana

PUPUH XXIII

LAGU: BELUM DIKETAHUI— SMARAD. II. ARJ.
WIW. XIV DAN XXX

00-10-0/00-1000/000/000/-0-100

- ri laris Yuḍiṣṭhīra paḍā mrihanirang aněngah mareng
rana
prawarātya Phalguna, Janardana ri harēp amuspa tut
hawan
kunapâ gĕlar katemu de nira katihalangâ kiĕping
tĕgal
atidurga mangkin atumang gaja turaga Jawan rathâ
halĕp
 - ndah anekā tang kapapagâ mrih atanya hawanâ tĕkĕn
galah

hana tan wikāra saha singhēl ika kawaca len karah
kalung
ndan awak nikā mirah ahantēm atičaya mēlēs tēkeng
muka
azurip samar ketitihen cewu pawonakilin

3. mwang ikang rumangkang angusir hawan amalamalar hanā siha syuh awaknya biṣṭi sinēsēb kahuripana bēbēd rawis mēlēs adalēm karēngan i wuwus niki n amalaku toyā kāsihan karēnan manganjali wineh sēpah amuhara tībra ning wēlas
 4. ri lēpas Yuḍiṣṭira rikang rana makin atibhīsanā ng pangēbék nikang ruḍira sāgara winēḍar i panggyating kilat irikang piçaca gana bhūta suka wija-wijah tinonira mawērō warēg ruḍira māngsa kawigaran atēmpu- tēmpuhan
 5. apaḍang katinghalan i durgama ni halēpnikang rānānggana tēkaping rathāngga mani len kawaca rukuh aneka bhūsana nguniweh tikang makuṭa kundala parama suteja bhās- wara ya nimitta ning wēngi bangun rahina linud i dīpta ning çara

6. i jurang nikang kunapaparwata ruđira katambakan kuda agihâ kuwung ni ḍađa ning gajapati wulakanya râh mabul asukët rawis mawatu mastaka jaruju nikâsi len çara ndah apangka wuk nanah adâtu pangëmëh i puñsa ning çawa
7. irikâ ta sang paramasâdaka humënëng ayoga dâraka kara tang pangalpika kinëmbanganira hati majja canda asawit sirântra maganitri waja malës alingga locana ndah aköm rikang ruđira ḋîra ri turuna bhaṭhâra Bherawa
8. satatâ n pangastuti sirâ jaya-jaya rinëngö Yuđistîr makasâdya haywanira Darmasuta puput ikang prayo-jana paritusâ buddhi nira Pândutanaya sahajâ n pangastawa syapa teki sâdaka wiçesa liingjra tuwi paksa Pândawa
9. wékasan kapanggih irikang ratha çawa nira sang Mahâdwija mwang ikang çirah katemu 'pinrih inalapa wawan sëkar kaki pađa yatna sapranata bhakti maguru humarék manganjali angupaksamâkën i saçîla nira têhér argunyak n stawa
- 10 prawara dwijeçwara panëmbah ing gati wimûda duryaça anađâh warâmreta ri pâda paramaguru weda pâraga ika dustakarma ni si Pândusuta lëwës analpakâ guru anubhâwa wiprawara kapwa karana nika tan kanâraka
11. apa tan waneh kita wiçesa Paçupati kitâ crayeng sarât kita sâri ning paramatwa wékasing aganal kitâ dëmit kita mënggëp agraha sadeha tuhu tan aparawya mohana kita Buddharûpa Ciwarûpa sakala magawe jagadđita
12. iti nâ pangastuti nirâ têhér ararëm amuspa sâdara wékasan sirâ muhun umangkata ri haliwating tengah wëngi awëdi n têkang rahina dintang inucapira lot pangawruha rësi Bhîsma tan hana waneh dinunungira tuwin kaniçcayan
13. nda tan adwa sang rësi kacunduk irika pađa râmya sang têka sëkar ajjar mantra japa lot rinëgëpira lawan Janâr-dana sira sang sinëmbah atutur suka mulat i datëng Yudis-tîra makacihna panglësu nirang smarana marën ayoga saksana

14. irikâ Yuđiśīra marék musapi lěmah i pada sang
rēsi
huningan tangis ra putu sang muniwara humatur
ksamâkěna
ri halanya singgih atidusṭa lumabuha lâga lawan guru
tumuluy sinesṭawa gatinya winuwus i harĕp mahâjana
15. mwang i lîna sang Dwijawarâ muhara wirang iking
Yuđiśīra
ndan awâs pakonira mareka tuhu n asĕmu bâncana
ng lare
apa tan wurung katuduhanku haka niyata yan kapâ-
taka
ya tikâ mangun hrëdaya râncâ ri ra putu mahârsi
nityasa
16. ya matangnya n amriha tangis ngwang i suku Para-
mârsi sanmatan
warahĕn ri marma ning amogha luputa ning adâma
duskrëta
apa tan pahîngan iki mohita ni manah iking Yudis-
tîra
ri mĕnenya toh syapa ta mâsiha ri hilanga sang
Mahâmuni
17. panangis nareçwara ri sang Rësiwara sumaweng
Narâdipa
humaras ri Darmasuta mogha wĕnang i pangawesa
ning sĕgér

- putu haywa sangçsaya paran rakëta nikang upadrawe
tuwi pangdaning Wiđi mareka hilanga ning apakṣa
Korawa
18. mwang awâs putungku laki digjaya niyata pangö-
baning sarât
sira Krësna Pârtha çaranânta tulusakëna tang prang
adbuta
pangucapnirâ tĕrĕh alon tĕhér angamĕr akon uman-
tuka
awĕdi n katalyana manahnira n angusir acintya çûn-
yatâ
19. arar m ta sang kr tawara prasama par ng an mbah
âdara
makacâmane lěmah i jöng Yatiwara n umulih mareng
ku a
t las adyus ing paramatîrtha gati nira sinungsung ing
bala
pa a tusta garjita madan lumarisa ri tatasnikang
p t ng

P U P U H XXIV

LAGU TIDAK DIKENAL SAMA DNG SMARAD. V.

o o o / o o o / — — / — — o / o o o / o (16)

1. rahina mara ya mangkat çî Darmâtmaja lumurug
saha bala sumahab tang yođa mwang para ratu sôk

ag  lar atumang   kr  p maby  n   r  pat apag  h
awunuhan atat   s  k durga Iwir jaladi t  duh

- 2 atičaya pasēlurning ycđa wîra ta ya murud
para ratu pađa çûra krođâ kol parĕng alaga
pirang iwu kawĕnang tang peka mwang gaja çakaňa
kunapagiri tasik rahi mangkin durgama mengĕbek

3. awicaritan ikang prang sâksât parwata matarung
saruhina diwasanya rangkit durga silih arug
pađa kangĕlihan anghel sang çurâlaga wĕkasan
aluwaran ing surupning sūryâ srang murud apasah

PUPUH XXV

LAGU: WOHINGRAT, WAWIRAT ATAU RÂGAKUSUMA
— / o — / o — o / oo — / ooo / ooo / — o — / oo (23)

- tan warna n gati pānca Pândawa Suyodana sira hun-
ingan tēlas mulih
ndâ höm-höm sira len waték ratu tēkeng bala mangi-
num agostî tingkahâ
ngkâ çrî Karna n aminta sârathi sire Kurupati saphâlâ
crayeng bhaya
singhit himpêra len Janârdana kakunggîa maran apagéh
sirâ laga
 - nghing Madrâdipa yogya ling nira lanâ pinalaku ri
harëp waték ratu
mâwâs rakwa wiçirna ning ripu têkapnira n ubhayana
kahyuning hati

ye kā çrī nrēpa Korawendra mawalokana humatur i
Çalya sâdara
salwirning mađu raprawâda pangucapnira n angasih-
asih prahâsana

3. ndan Madrādipa duhka kewala pangalpa Rawisuta
 hiđepniře hati
 hâh mangkâ wususnirâ ngaděg adan muliha těkap i
 göng nikang galak
çrî Duryodana yatna iřbra pamělashaiřpira maměkul
 ri sang prabhu
anglad p.âna wijil ni luhnira n aminta sih angupa-
 čamâ ngalap kasor
 4. çrî Madrâdipa koluyan pangubhaye wěkasan i pana-
 ngisnirâ dípa
nghîngutpana nire narârya Rawiputra sawuwusa ni-
 reng ranânggana
tâtan halpaka nâtha de nrëpati Karna nahana ujarira
 prakačita
sâmpun kobhaya yeka garjita Suyodana n amenuhi
 dâna bhojana
 5. nâhan tingkahireng kulém tan ucapěn waluyana ta
 narârya Pândawa
ngkâ n lîlâ ri tělas nirâ ng gunita nîti sumilib ama-
 sang samâhita
pûjâ mwang stuti deha cuddhi riněgěp nira saha japa-
 mantra sasmiřeti
lungâ ng ratri madan sirâ rahup açoca para ratu
 tělas mabhûsana

PUPUH XXVI

LAGU AÇWALÂLITA

ooo/o—o/—oo/o—o/—oo/o—o/—oo/oo (23)

1. rahina tatas kamantyan umuning mrēdangga kalaçang-ka ghûrnitatara
gumuruh ikang gubar bala samâha mangkat angvuhuh
paðâ sru rumuhun
para ratu sâmpun ahyas asalin lumampah ahawan
rathâ parimita
nrépati Yuðisthira pramuka Bhîmasena NakulArjunâ
gra lumurug
2. rasa bélaha ng mahîtala penuh wwang akrép ariwég
dëdët gumaiëbëg
jalaniði bahni muntab ama gan jagat paða nikang
balâ angamah amah
dâtëng irikang tëgal pagëlaran penuh tëka ri lambu-
ning wanagiri
prasama madan makanda matumang dudung lëpas amet
musuh paða humung
3. narapati Krësna mojar i Dananjaya ndya ta ngupâya
rakryan ulaha
sira naranâtha Karna lagi durgama n pinakaçatru
çakti subhaga
apituwi rakwa Çalya sira sâra sârathi nira prakâça
mapagëh
gëlar alawan têkapta mapage sire ngët-ingëtén nda
haywa humënëng

4. wacana JanârdanArjuna wawang maçabda rahajëng
wuwus narapati
hiðëp i patik narendra gëlar Arddhacandra wargunën
tëkap sang ahulun
lëkasira Karna kawruhan awâs dumug hangu-hangun
lanâ gyan anjurung
rëbutën usön sirâ n ñatëng amuk prihëñ rakutanâ
sranga ngwang asuta
5. pangucapirâya Phalguna hinayan âkrép atatâ tikang
gaja ratha
Pawanasutâ gra munggu ri tëngën ri tungtung ikang
Arddhacandra mapagëh
ri kiwa narârya Sâtyaki Dananjaye harëp i maðya
Darmatanaya
Nakula Yuyutsu makrama tëke sang ârya Sahadewa
sâmpun atihang
6. tëlas apagëh gëlarnira lawan watëk ratu rinehan
asrang atatâ
atiçaya kandëling bala samar katona ni wëksnja lor
kidul adoh
pinakasënö waneh saka salaksa koñi tumihang prakîr-
na gumëlar

P U P U H XXVII

LAGU SRAGDHARA

— — / — o — / — oo/ooo/o — / o — — / o — o / (21)

1. sang çrî Râdeya warnan sira huwus agëlar wetning
enjing lumampah

2. sang çrî Duryodanâ byûha makara pakire Karna sam-pûrna kîrna sang Râdeya nda tan len sira pinakatutuk putratansah sumanding yapwan manggëh supit munggu ri têngën apagëh Durmuka kîura çakti mwang sang wîryAngcumân sang Çakuni kiwa lawan sang Sudarmânggakâra
 3. yapwan munggwing gulâ çrî Kurupati pinupul de sang ârya prameya angga mwang pucca len presta para ratu lawan wîra rotati rodra angkën toyâ nglunang peka gaja ratha sumengkâ ri jöng ning himârdi minâ ngumbang hatur sang narapati sahajâ ngde pramattâ hyuning prang
 4. ngkân pojarn Karña Madrâdipati winuwusan ndan râsâtma praçangsa duh nâtha kwehniking Pândawabala gumëlar sisnamû rehnya heman âpan byaktâ témah parwata kunapa mène de niking

Suryaputra
mwang ndya nggwanya ng manâmâjuna ta kunang
arah curnitan mwang kakanya

5. agyâ mbékning hulun yan mubura ya pitârâ dadya-nanyeng ranângga byaktan syuh lwir gilende ning isu niyata ya pinda haryas rinéncem wâs-wâsta n robaning sâgara ruđira lawan bâng ning astra n katona maryyâ singhâsana ngwang kahasëmana yadin mitya nindâ nikining rat
 6. nâ ling Radëya Mad âđipa sira sumahur hewa de sang maçabda hâhâhî dentâ walepâ ngiman-iman angucap tan tâhî lînga ning len haywâ kweh de ning ojar palaga juga lawan teku çatrunta çîghra agyâ noneng pëjah lwir çalabha tuméđun ing bahni ta ngwang têkaptâ
 7. ndi n ngwang tan guýwa denta n pangucap amubura ng çatru çûrâtirodra ndi n tuhwâ pan hiwag nghing juga kita liwëtën de nikang Bhîma Pârtha ndak ton prânanta harwâkëna ring isu mëne bhukti ning mrëtyujîhwâ dëhëh byakteku ng anggan patémahana hitipning kawah dlâha wâs-wâs

8. ndâ nahan ling nirÂrkâtmaja rumëngč lëwës kroða
këdwâ wiroða
mungkin çrî Madrañâ ngirang-irangi tuhu n Karna
kepwani kamantyan
âpan ngûnî ng sabhâ tang panamaya ri sirâ n kôlane
çabda Çalya
yâ ngde lökning manah towi pinitutuakèn ngkâ sirâ
dan lumakwa
9. mangkat sang Karna sahyâng çakaña manimayâ nindya
lumrâ prabhânya
kadyâdityâ ng jëlag sâmpun amakuña subaddhâ ngra-
suk bhûsanâ bhûâ
lîlâ non çatru sâksât gunung alas asinang lwir fasik
bahni muntab
anggyâkèn lampahing syandana têhér angayat langkap
anggyat kupaknya
10. sakweh sang bhûmipâla prasëma saha rathâ rampak
asrang tumandang
lawan sang nâtha Duryoðana Çakuni parëng mwang
watëk wîrasangga
guntur mumbul gunung rug lwirira wijah amuk len
balâ mäh cilâ di
mwang mâtanggâ ngdëmak sewu manguling angëbak
çîrna kumbak sakâmbah
11. tan dwâ lah pangharëp Dañmasuta linurugan gîniëk
osik linakwan
bëntar norâ nggagah sing sakapagut inarug byûha
kedër katampuh

- anglanjam lwir gëgër padëmak ikang apulih laksa
kotyâ nisih sök
kedran ginyat rinampak ginulungan inirup binwatan
wîra rodra
12. mangkin bëntar larut wrin-wrin atakut i pamuk Sûrya-
putrâ nggakâra
âpan tapwan kawangwang sëdëngira n umatî Bhîma-
sûnwâ tirodra
mangke warnântakâ srwâ manah amarawaça ng çatru
sakroða muntab
dîrânyuh byûha kadyo mubura bhûwana ring saksanâ
ngrâga Meru
13. yekâ hâng ning watëk Pândawa parëng apulih sâhasâ
prang tumindih
sang çrî Darmâtmaja mwang para ratu lumurug hrû
nirâ krëp lëpasnja
sang Mâdreyâ sëkung Yâdawakula nguniweh sang
Çikandi prayatna
sang Pârthâ ngëntahâsa prakaña gëlap ikang câpa
sâmpun pinëntang
14. çîghrâ ngsö Bâyuputrâ ngëbak angubat-abit ring gadâ
singhanâda
hwat Bhîma krûra bhanggârdha balingu-balingu
nirbayâ muk mamundung
kântep kombak rëbah sing pinagutira bubar syuh
tinembung matimbun
rëmpak rimpëk linud ring çaragiri gumulung durga
kadyâ lun ângrës

P U P U H XXVIII

LAGU MATTÀ-RAGA, WRÉITÂYANA 34

— o / — o o / o — o / — o o / o — o / o o (20)

1. çî Karña kâsrék inirup sinep linépasan warâstra
pinarék
dîrâ ngadéng mâmuling angawe ri laruting balâ lara
réban
Bhîmâ ngébak lëpas amuk tinirghalanirâ mabad gaja
rata
b  ntar t  . yuh sing inarug tinembungira ring ged  
kasulajah
2. krođâ pulih Riwisute niring nira Susena sap'a
kagana
mwang çî Suyođana lawan wat  k prawara wîra rota
sumaput
sang çura ring nr  pati Pândawâ s  kurg amuk matâm-
b  h i har  p
s  r s  k ring ambara pat  mpuhing çara humung g  -
lapnya kumupak
3. yekâ j  mur pas  luring tumandang apagut mawantah
ap  luk
g  nr  k ginunturan angambat anggag  h arampak akraj
amabad
moh   nggr  gut pilih aruk winuk mal  s am  ki moha
anuhuk
akweh duhak pa  a silih su  t da  a silih du  uk paru-
paru

4. dur grâhya tang laga pa  a lwang-anglwangi dudung
k  nâ lara murud
akw  h wi  esa kaw  nang Susena mati de nirang
Çinisuta
çî Darmaputra lumawan sang Anggapati kapwa çakti
kumutug
mundur par  ng mapulihan k  neng çara lawan sang
Arkatânaya

P U P U H XXIX

LAGU ÇIKHARINÎ

o - - / - - - / o o o / o o - / - o o / o o (17)

1. s  d  ng Rađeyo mundur anurung ikang Pândawabala
gumuntur tang pek  cwa gaja mang  bak lwir giri r  bh
alah sakrosâng Korawa kalulun olah tinitihan
larut b  ntar kewran kat  w  k alarâ ngunduri jurang
2. rikâ n kepwan Duryođana Çakuni Karnâ lah angisis
sang A  wattâmâ mwang Jayawika  a Du  çcasana katon
tinat de Bhîmâ strâ manah amur  k angdik manudingi
t  h  r mojar w  k dusta muman-umaning çî Kurupati
3. harah pangher Duryođana w  ka niking dusta si wuta
jayat merang y   r  s mulata ri mukangkwâ w  di kum  l
nih  n catruntâ gy   nug  la ri gulamwing pabharatan
a  da nolih y   n  mbaha batangikâ hyun mahuripa
4. wuwus Bhîma krođâ mb  kira Ku  upatyâ sring amanah
mal  s mojar kong w  k tan awirang iking moha kuhaka

lumud ko singgih râksasa g  l  -g  l  h ning bhuwana
harah ngwang ywerang m  tyana kamu t  was campur
inucap

5. nahan ling cr   Duryo  dana t  h  r anujwing   arawara
mal  s Bh  ma hr   Bh  rgawa  ara mah  cakti lum  pas
rika n rampung tambang ni larasira sang cr   Kurupati
ikang b  hw   w  s yan katuluyan umundur sira wawang
6. prayatna dyah Du  c  sana mar  k am  ntang laras ag  ng
mah  caktya ng hr   Bhalla  a dumilah   ighra lum  pas
tib   k  nt  p B  yw  tmaja wawang u  y  n   wungu
rik   dwan-dwa kro  a n silih irup amet cidra kumutug
7. pad   tyanteng   ur   nuju-tinuju   iran l  kasira
par  ng pungg  l tang c  pa muwah angalap langkap
rik   n tandang Bh  m   nudingi mar  k angdik saha
gad  
t  h  r mojat tan jrih pinanah anik  p hr   tan atakut
8. ad   kong w  k Du  c  sana c  m  r amangpang ryaku harah
l  w  s nohanku n kon kat  mu wunuh  ngkweng pabha-
ratan
harah panglamp   n   lingira dat  ng angjug-jug amupuh
su  d  iâ nghr  k   ighr  n t  ka sumuyug anglumpati gajah
9. prayatna dyah Du  c  sana tuhu n ikang syandana
mal  s mangduk ring tomara t  h  r açabd   nguman-
ah   d  sangkw   minggat iki mangiwung wehi ya t  eda
as  nghit ng  ni str  nya si jalir ik   meh kajamaha

10. nahan tojar Du  c  sana wahu lumumpat katututan
jinambak m  mr  p mangdugang alara l  g   ning  lak  n
mukem   b  ntar lot hinalahala tan p  ntara tin  r
mal  s mangrangsang kr  ra rin  engak  n mamrih atah  n
11. rik   tandang Duryo  dana   akuni sakro  a kumucup
lawan sakwehning Korawa par  ng amok   ighra mar  but
nda tan kewran B  yw  tmaja gumuyu mangg  h ginu-
rumung tuwin sang P  rtha mwang Nakula Sahadew   srang
atulung
12. samangk  n pojor B  yutanaya humung tan siga-sigun
harah sakweh sang w  ragana nguniweh dewa sakala
lihat pwe king Bh  m   nahura punaginyeng pabharatan
ik  ng r  h ning Du  c  sana ya tiki langgwangkwa
wulat
13. muwah dewi Kr  sn   w  kasaniki mangken panguraya
nda panglamp   Du  c  sana temu kadustanmu satata
ad   kral-kral tan k  la niking asu du  c  ila winunuh
mapa Iwirni twasmu n kalana juga yan byakta ya
mapang
14. nahan ling Bh  m   ngewala mam  luk olich pyah in  ebab
t  k  n murca Du  c  sana b  lah ikang pr  na binubak
ya yan   ira kr  r   ngg  t  m an  pak ahun manahuta
linanggang r  h moh   ngd  d  l ak  dal ar  nggut akidat
15. kar  sr  s Bh  m   nglangga rudira su  d  r   ngdudut usus
bangun ton  n ring saksana m  nuhana ng kendriyasira

ghanâ wyang lwir ni româ mata rawi tulyâ suluhana
ikang twab yekâ gëntëra këcapirâ n tusta gëlapa

16. payodâ bâng de ning rawi samanirâ pan karuđiran
gunung mumbul nging tarka ri sira n atindak guragađa
têhér mundonde kang çawa saha wuwus lwir gërëh ahöm
harah mah mah rowangmu lingira dumuk çî Kurupati
17. samangko lah ning Korawabala larut wrin-wrin atakut
tinût ginyat mwang Sûryatanaya murud len para ratu
parëng lawan lindu patér anila nîlâ ngghana rëmëng
këtug rëm-rëm tejâ guling awënës ing dik saha tajt
18. umundur Pârtha mwang ratha nira marer g Darmatanaya
lawan Bhîma prâptâ ñarat aguyu sahyâçrama gadâ
sinungsung de çri Darmasuta ring ujar sasmita rësëp
sénâhâ kweh sâmpun sumaji panginum wai saha phala
19. rikâ nyagrodâ göng kahananira wâhwâ ngucap-ucap
tuminghal ring pekâcwa gaja murud akweh wijah angöb
sang aprang warnâ gyâ silih ayun angel jrih kapanasan
këlabning tñengran manglurugi tinëngér mwang layu-layu

P U P U H XXX

LAGU SRAGDHARA

— — / — o — / — o o / o o o / o — — / o — — / o — o (21)

1. yekâ lah ning waték Pândawa kadahut asâk çîrna de
Sûryaputra

Saudara-saudara tentu sefaham dengan kami, bahwa
pendidikan dan pengajaran anak-anak Republik
Indonesia wajib diselenggarakan dengan dijwa
nasional jang murni.

Pertajalah, bahwa tiap buku keluaran kami, dari
pengarangnya sampai ke pertjetakannya, dipegang,
diteliti, diurus oleh tenaga-tenaga jang penuh rasa
berkorban untuk NEGARA.

12-1950
Sari Pers USAHA PENERBITAN
PERTJETAKAN DAN STENCIL
→ DJAKARTA — R. Tangkubanprahu 2, Telp. G. 4668.
1500